

WTO-forhandlingernes betydning for EU's landbrugsstøtte

Aage Walter-Jørgensen,
tidl. forskningschef ved Fødevarøkonomisk institut

1. Indledning

EU er i de senere år sat under stigende pres for at reducere støtten til landbruget. Presset kommer først og fremmest fra de internationale handelsforhandlinger i WTO, hvor medlemslandene i forbindelse med Uruguay-runde aftalen i 1994 forpligtede sig til at reducere prisstøtten og den direkte produktionsrelaterede støtte til landbruget.

Behovet for at reducere landbrugsstøtten forstærkes af, at den forventede udvidelse af EU med øst- og centraleuropæiske lande gør det vanskeligt at opretholde det nuværende støtteniveau. Hertil kommer, at der i den nye forhandlingsrunde i WTO lægges op til yderligere reduktioner i landbrugsstøtten.

I det følgende redegøres der for indholdet i Uruguay-rundens landbrugsaftale, erfaringerne med anvendelse af importkvoter som led i åbning af markederne for import af landbrugsvarer analyseres, og opfyldelsen af kravene til reduktion i landbrugsstøtten i EU vurderes. Det konkluderes, at de hidtidige bestræbelser på at reducere støtten til landbruget først og fremmest har ført til omlægning af støtten i EU, og at der fortsat er en

lang vej at gå før målet om fri bevægelse af landbrugsvarer over grænserne er nået.

2. Uruguay-rundens landbrugsaftale¹⁾

Landbrugsaftalen fastlægger kriterierne for reduktion af støtten til landbruget inden for WTO. Målet er at sikre en progressiv og markant reduktion i toldsætter og andre handelsbarrierer, samt at fjerne diskriminatoriske indgreb overfor den internationale handel med landbrugsvarer. Det overordnede princip er at støtte, der ikke virker handelsforvridende, er undtaget fra reduktion, mens produktionsrelateret støtte skal skæres ned.

Der skelnes i aftalen mellem støtte formidlet gennem importbegrænsninger, støtte til eksport samt anden form for støtte til landbruget (Boks 1). Markedsadgang vedrører told og kvantitative begrænsninger på import fra tredjelande. Medlemmerne af WTO enedes om at harmonisere og reducere denne form for støtte. Eksportkonkurrence omfatter direkte eksporttilskud, eksportkreditter og -garantier, som ligeledes er underlagt krav om reduktion.

Markedsadgang

- Kvantitative importrestriktioner omlægges til toldsatter (såkaldt tarifficering) og bindes (sammen med andre toldsatter) på 1986-88 niveau.
- De bundne toldsatter reduceres i udviklede lande med 36% i perioden 1995-2000 og med 24% over en 10-årig periode i udviklingslande. De mindst udviklede lande fritages for toldreduktioner.

Eksportkonkurrence

- Udbetalte støttebeløb reduceres med 36% i udviklede lande over en 5-årig periode (1995-2000), og med 24% over en 10-årig periode i udviklingslandene. Der er intet krav om støttereduktion for de mindst udviklede lande.
- Mængden af støttet eksport reduceres med 21% over 5 år i udviklede lande og med 14 pct. over 10 år i udviklingslande. Der er intet krav om støttereduktion for de mindst udviklede lande.

Indenlandsk støtte

- Indenlandske støtte, som er rettet mod specifikke produkter eller som er ydet som generel støtte, men ikke specifikt fritaget for reduktion, reduceres totalt med 20% fra 1995 til 2000 i udviklede lande. For udviklingslande gælder en lavere sats (13,3%) over en 10-års periode. De mindst udviklede lande er fritaget for reduktion (smlg. Boks 2).
- Grundlaget for opgørelse af indenlandsk støtte er Aggregate Measure of Support (AMS), der opgøres produkt for produkt og summeres til et totalt mål for hvert land. Prisstøtte måles som forskellen mellem administrerede priser og en fast referencepris gange den produktion, der aflønnes til administrerede priser. For netto-eksporterende lande er referenceprisen den gennemsnitlige eksportpris (f.o.b) i 1986-88 og for netto-importerende lande den gennemsnitlige importpris (c.i.f.) i samme periode. Eksportsstøtte er udtrykt ved de offentlige udgifter til eksportsubsidier, eksportkreditter og -garantier. Andre støtteformer er målt ved de offentlige udgifter til de pågældende formål.

De minimis regel

- Prisstøtte, direkte produktionsstøtte og støtte til faktorforbrug i landbruget fritages for reduktion, hvis værdien af støtten udgør mindre en 5% af produktionsværdien (10% for udviklingslande).

Kilde: WTO (2000a)

Boks 1. Oversigt over landbrugsaftalen i Uruguay-runden

Herudover vedtog man at indenlandsk støtte, som ikke specifikt er undtaget fra reduktion, skulle reduceres med 20% i udviklede lande og med 13,3% i udviklingslandene. Grundlaget for denne reduktion er måleenheden AMS (se Boks 1), der opgøres produkt for produkt og summeres for hvert land til et to-

talt mål for støtteniveauet. Aftalen indeholder en de minimis regel, som sætter en nedre grænse for, hvornår en støtteordning skal medtages i opgørelsen.

Ved at kræve summen af støtten – og ikke støtten til de enkelte produkter – reduceret

med de anførte procenter er der åbnet mulighed for, at landene kan vælge at graduere støttereduktionen mellem produkter. Det betyder, at nogle lande fastholder meget høj beskyttelse af markedet for visse produkter («Tariff peaks»), mens beskyttelsen for andre produkter er reduceret tilsvarende mere.

Som led i kontrollen med overholdelse af aftalen klassificeres støtteordningerne efter de-

res virkning på produktion og handel (Boks 2). Der skelnes mellem produktionsrelateret støtte, der skal reduceres (gule boks), kompensationer i forbindelse med produktionsbegrænsninger og støtte til udvikling af landdistrikterne i udviklingslande, som er fritaget for reduktion (blå boks), og støtte som ikke eller kun i mindre omfang påvirker produktionen, og som er fritaget for reduktion (grønne boks). Indførelse af den blå boks var et

Gule boks:

Produktionsrelateret støtte, der skal reduceres:

- Produkt-specifik støtte (prisstøtte eller direkte støtte knyttet til produktionen)
- Ikke-produkt-specifik støtte (støtte til investeringer og faktoranvendelse)

Ifølge Uruguay-rundens landbrugsaftale skal støtten i den gule boks reduceres med 20% i udviklede lande fra 1995 til 2000. For udviklingslande gælder en lavere reduktions-sats (13,3% over 10 år), mens de mindst udviklede lande er fritaget for reduktion.

Blå boks:

Direkte udbetalt støtte, som er fritaget for reduktion:

- Kompensationer i forbindelse med produktionsbegrænsning (areal- og dyrepræmier i EU, deficiency payments i USA)
- Støtte til udvikling af landdistrikterne i udviklingslande.

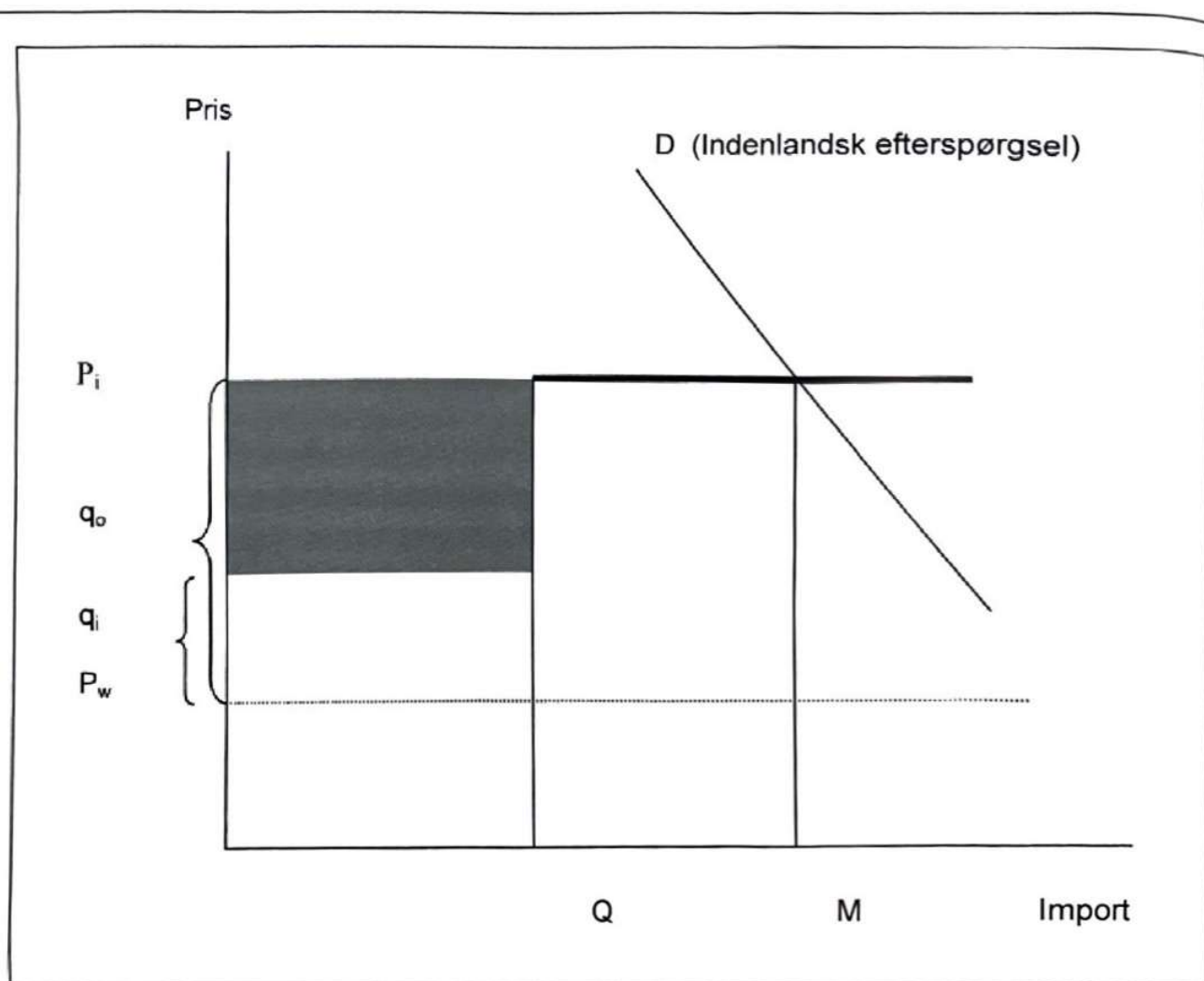
Grønne boks:

Støtte som ikke påvirker produktionen eller kun påvirker produktionen minimalt, og som ikke involverer prisstøtte eller anden form for overførsel fra konsumenterne:

- Service og kontrolforanstaltninger, forskning, uddannelse, investering i infrastruktur
- Lagerudgifter som led i fødevareforsyningssikkerhed
- National fødevarehjælp
- Produktionsuafhængig indkomststøtte
- Kompensation for høstskade
- Reduktion af arbejdsindsats og faktoranvendelse (pensionsordninger)
- Investeringsstøtte som led i strukturtilpasning
- Støtte til miljøbeskyttelse
- Støtte til regional udvikling

Kilde: WTO (2000a)

Boks 2. WTO's klassificering af landbrugsstøtte

Figur 1. Import kvote

kompromis mellem USA og EU, som ønskede kompensationer for nedsættelse af prisstøtte friholdt for reduktion. Som omtalt senere spiller den blå boks en central rolle i tilpasningen af EU's landbrugspolitik.

3. Importkvoter – en ineffektiv og administrativ byrdefuld løsning

Et af de problemer man stod overfor i forhandlingerne af Uruguay aftalen var, at grænsebeskyttelsen i nogle lande var så høj, at den udelukkede al import af de pågældende varer selv efter gennemførelse af de vedtagne toldreduktioner. For at sikre minimum import adgang vedtog man at indføre importkvoter (såkaldte Tariff Rate Quotas) som led i styring af markedsadgangen.

Aftalen indebar at lande, som ikke havde en import i basisperioden, skulle tillade import til reduceret toldsats svarende til 3% af basisperiodens indenlandske forbrug i 1995 stigende til 5% i 2000. For lande, der opfyldte kravet i basisperioden, skulle importniveauet som minimum opretholdes. Ordningen var især tænkt som en hjælp til udviklingslande, der på grund af høje toldsatser i de industrialiserede lande havde vanskeligt ved at eksportere deres produkter.

Princippet i anvendelse af toldkvoter er illustreret i figur 1, hvor P_i er den interne pris, P_w er verdensmarkedsprisen, og hvor produktmængden Q importeres til reduceret toldsats (q_i), mens import herudover impor-

teres til den ordinære toldsats (qo). I fagsproget betegnes de to toldsatter henholdsvis in-quota tariff og out-quota tariff. Den totale import M er givet ved skæringen mellem efterspørgselskurven D og den interne pris P_i . Sidstnævnte er politisk bestemt og administreres gennem fastsættelse af qo. Det skraverede areal repræsenterer kvoterenten som tilfalder den, der har rettigheden til at importere til den lave toldsats.

Importrettigheden administreres i EU gennem udstedelse af importlicenser, der giver adgang til at sælge på det interne marked til reduceret toldsats inden for rammerne af importkvoten. Overordnet set er der således følgende muligheder for fordeling af gevinsten:²⁾:

1. Importlicenserne tildeles eksportører i eksportlandet (eksportlandet får kvoterenten).
2. Importlicenserne tildeles importører i EU, der forhandler prisen med eksportører i eksportlandene (importører og eksportører deler kvoterenten).
3. Importlicenserne tildeles importører i EU, der køber produkterne på verdensmarkedet (importøren i EU får kvoterenten).

Fordelingen af kvoterenten afhænger dog samtidig af vilkårene, hvorunder importen sker. Som eksempel er rettigheden til at importere sukker til reduceret toldsats i EU forbeholdt EU's sukkerfabrikker, som er pålagt at betale den fulde interne markedspris til eksportlandene. Endvidere skal importen komme fra lavindkomstlande, som EU har særlige handelsaftaler med (Indien og ACP-lande), dvs. importkvoterne har i praksis overtaget den rolle, som aftalerne om import på præferencevilkår udfyldte tidligere.

I en analyse af EU's sukkerpolitik har Fødevareøkonomisk Institut fundet, at råsuiker til raffinering blev handlet til 646 Euro/ton mellem EU-landene i 1999, mens importen fra

ACP-lande og Indien i gennemsnit blev afregnet til 511 Euro/ton, dvs. ca. 80% af den interne pris (tabel 1). Ud fra disse tal skønnes det, at kvoterenten fordeles med et beløb svarende til omkring 20% af prisen til sukkerfabrikkerne i EU, mens resten går til eksportørerne i udviklingslandene. Analysen viser endvidere, at udviklingslandenes gevinst ved ordningen falder i takt med at EU's toldsatter reduceres, men at tabet af kvoterente opvejes af øget eksportpotentiale og større produktion i udviklingslandene (Frandsen et al., 2001, s. 26). Importkvoterne giver således ingen særskilte fordele til udviklingslandene, som ikke kunne være opnået gennem præferenceaftaler med EU.

Handel mellem EU-lande	Import fra tredjelande	
	ACP-lande og Indien	Andre
Import af råsuiker	646	511
		390

Anm.: Beregningen vedrører råsuiker til raffinering HSNo. 17011110 & 17011190.

Kilde: Walter-Jørgensen et al. (2001, s. 17).

Tabel 1. Opnåede priser ved handel med råsuiker i EU, 1999, Euro/ton

Det har vist sig, at mange af importkvoterne ikke udnyttes fuldt ud. I EU var den såkaldte fill rate under 100% for 9/10 af importkvoterne i 1997, og et tilsvarende billede ses for andre lande (tabel 2). Den manglende udnyttelse har givet anledning til gisninger om, at landene lægger administrative hindringer i vejen for udnyttelsen af ordningen. Analyser af administrativ praksis giver dog ikke grundlag for konklusioner i så henseende, om end der er observeret ændringer i valg af administrative procedurer, som har trukket udnyttelsesgraden ned (WTO, 2000d).

	Antal importkvoter				
	FR < 10%	10% < FR < 100%	FR = 100%	n.a.	I alt
Australien	0	1	1	0	2
USA	14	29	10	1	54
EU	11	38	38	0	87
Japan	0	14	4	2	20
Norge	53	83	85	11	232

Anm.: Fill rate angiver udnyttelsen af kvoterne i pct.

Kilde: WTO iflg. Walter-Jørgensen & Jensen (2001, s.51).

Tabel 2. Fordelingen af importkvoter efter fill rate (FR), 1997

Importkvoterne stiller betydelige krav til administration og kontrol. Hver importkvote kan omfatte flere forskellige toldsats afhængig af produkternes karakter og oprindelsessted. I EU skelnes der fx mellem hvede til videreforarbejdning, medium kvalitet almindelig hvede og lav kvalitet almindelig hvede, som hver især har en in-quota tariff og en out-quota tariff. Hertil kommer, at der gælder specielle toldsats for import fra ACP-lande og fra de mindst udviklede lande, ligesom der gælder særlige toldsats for import fra nye ansøgerlande til EU. For frugt og grønsager, der i vid udstrækning importeres fra udviklingslandene, er toldsatsene i EU gjort afhængige af både høsttidspunkt og tilbudsprisen ved import til EU.³⁾

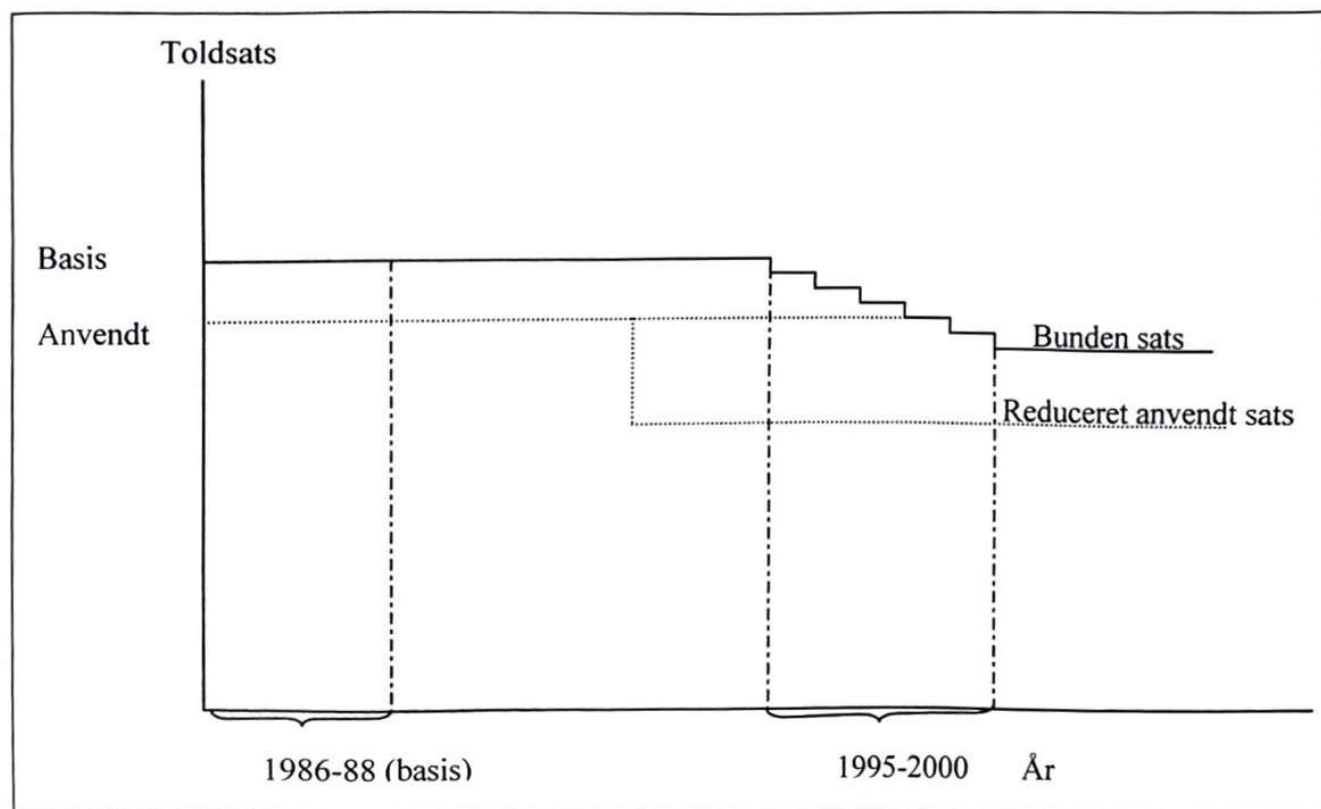
Der er således tale om en meget kompliceret løsning, som gør det vanskeligt især for udviklingslandene at drage fordel af ordningen.

4. Støtten er reduceret mindre end forventet

WTO anfører i sin vurdering af landbrugsaftalen, at denne har bidraget signifikant til liberaliseringen af den internationale handel gennem harmonisering og reduktion af grænsebeskyttelsen for en lang række produkter. Der refereres i denne sammenhæng til, at

handelen med landbrugsvarer før Uruguay-runden var reguleret gennem myriader af forskellige toldbarrierer, som er afløst af et mere forenklet regime baseret på toldrestriktioner (WTO, 2001, s. 46). Det anføres dog samtidig, at mange lande fortsat beskytter og støtter deres producenter og eksportører af landbrugsvarer på et højt niveau.

Et af problemerne har været, at kravet om reduktion af grænsebeskyttelsen vedrører de bundne (maksimale toldsats) og ikke de anvendte toldsats. Udgangspunkt for reduktionen var toldsatsene i perioden 1986-88, der som nævnt er skåret ned med 36% fra 1995 til 2000 i udviklede lande (smlg. figur 2). På grund af lave verdensmarkedspriser i basisperioden var udgangssituationen imidlertid præget af høje toldsats med deraf følgende høje bundne satser efter nedskæringen. I mange tilfælde har reduktionerne derfor slet ikke haft effekt for de anvendte satser.

Figur 2. Bunden og anvendt toldsats

Hertil kommer, at EU i forbindelse med McSharry reformen i 1993 reducerede prisstøtten for en række planteprodukter (vist som reduceret anvendt sats i figur 2) og i stedet udbetalte støtte til landmænd i form af arealtilskud. Da denne form for støtte som nævnt placeres i den blå boks, som ikke er genstand for reduktion, har omlægningen af politikken givet EU et betydeligt spillerum med hensyn til fastsættelse af de anvendte toldsats for disse produkter.

Som illustration er i tabel 3 vist et udvalg af toldsats ved import af landbrugsvarer i EU. Det fremgår heraf at for kvalitetshvede lå den bundne toldsats på 95 Euro pr. ton, mens den anvendte toldsats i 1998 kun var 25,7 Euro pr. ton. For de øvrige produkter var den bundne sats bestemmende for afgiftsniveauet.

HSNo	Beskrivelse	In-quota tariff		Out-quota tariff	
		Bunden sats 2000	Anvendt sats 1998	Bunden sats 2000	Anvendt sats 1998
10019099	Kvalitetshvede	0	0	95	25,7
10059000	Majs	50	0	94	83,7
17011110	Rør- og roesukker	0	0	339	367
08030019	Friske bananer	75	75	680	737
04051050	Smør	948	948	1896	2251
04069021	Ost (Cheddar)	138	130	1671	1984
04021019	Skummetmælks pulver	475	475	1188	1287
02013001	Oksekød	20% + 0	20% + 0	12,8% + 3034	15,2% + 3603
02044210	Fåre- og gedekød	0% + 0	0% + 0	12,8% + 902	15,2% + 1071
02031955	Svinekød	250	250	869	1032
02071110	Fjerkrækød	131	131	262	311
04070030	Æg	152	152	304	361

Tabel 3. Eksempler på toldsatser i EU¹

1. Bunde satser er maksimum toldsatser, som skal opfyldes i perioden 1995-2000. Procenter angiver ad valorem tariffs in procent af verdensmarkedsprisen. Andre tal er Euro/ton.

Kilde: Walter-Jørgensen & Jensen (2001, s. 46)

5. Det samlede støtteniveau i EU er stort set upåvirket

Taget som helhed er støtteniveauet i EU stort set ikke berørt af de vedtagne nedskæringer. EU var forpligtet til at reducere støtten i den gule boks fra 78,6 mia. Euro i 1995 til 69,5 mia. Euro i 1999/2000 (tabel 4), men da støtteniveauet lå 36% under det tilladte i udgangssituationen (1995), har der været et betydeligt spillerum for tilpasning af støtteniveauet. Den registrerede støtte i den gule boks lå ret konstant frem til 1998/99, hvor støtten faldt fra 50 til 47 mia. Euro, mens støtteniveauet i den blå og den grønne boks har varieret uden en klar tendens til stigning eller fald.

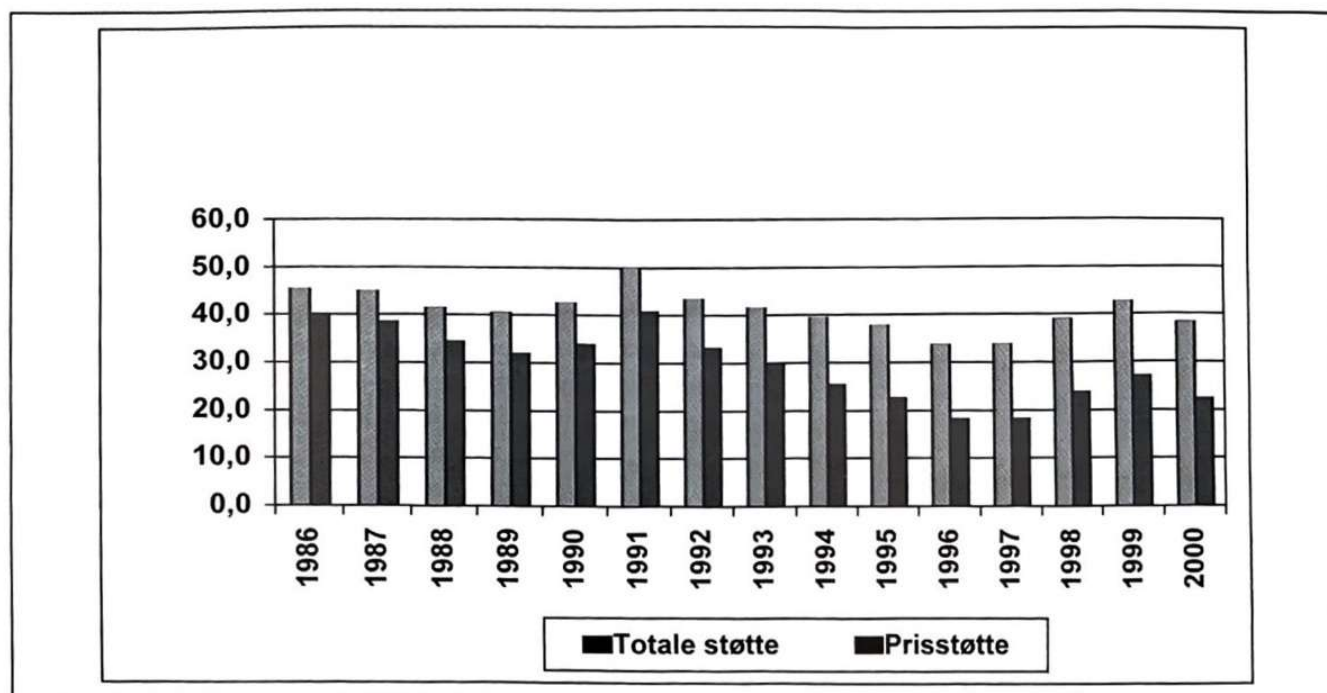
Til sammenligning er i figur 3 vist udviklingen i støtten til EU's landbrug, som den beregnes af OECD. Det fremgår heraf, at støtten faldt fra begyndelsen af 90'erne til 1986-87, men at den atter er steget de senere år. Forskellen i de to opgørelser ligger i, at AMS måler prisstøtten i forhold til en fast referen-cepris i 1986-88 (jf. Boks 1), mens OECD beregner prisstøtten i forhold til den aktuelle verdensmarkedspris. Der er således tale om to forskellige opgørelser: AMS-målet er udviklet til brug for kontrol af indgåede aftaler, mens OECD's mål viser det aktuelle støtteniveau. Som udtryk for udviklingen i landbrugsstøtten må OECD's opgørelse betragtes som mest dækkende.⁴⁾

	1995	1996	1997/98	1998/99	1999/00
Tilladt støtteniveau (gule boks)	78.670	76.370	74.067	71.765	69.460
Registreret støtte:					
Gule boks	50.600	51.478	50.194	46.683	
Blå boks	20.846	21.521	20.443	20.504	
Grønne boks	18.799	22.139	18.167	19.168	

Støtten er opgjort som AMS (Aggregate Measure of Support) jf. boks s. 54

Kilde: WTO, Walter-Jørgensen & Jensen (2001)

Tabel 4. Udvikling i den totale støtte i EU, Mio. Euro

Anm.: Totale provenue er beregnet som værdien af produktionen plus støtte i alt.

Kilde: OECD (2001) og egne beregninger

Figur 3. Støtte i pct. af totale provenue
EU's landbrug

Figur 3 afspejler dels omlægningen af EU's landbrugspolitik fra prisstøtte til direkte støtte (udtrykt ved forskellen mellem total støtte og prisstøtte), som blev indledt med McSharry reformen i 1993, og som videreføres i Agenda 2000-reformen, dels udsving i priserne. Det lave støtteniveau i 1996-97 skyldes primært høje verdensmarkedspriser på korn, som indsnævrede forskellen til den interne pris i EU, men – som det fremgår af figuren – steg støtten efterfølgende og lå ved

udgangen af 90'erne omtrent på samme niveau som før iværksættelse af Uruguay-runden aftalen i 1995⁵⁾. Det må derfor konkluderes, at Uruguay-runde aftalen i første række har medført omlægning af EU's landbrugspolitik, mens støtteniveauet kun er påvirket lidt.

Det er naturligvis skuffende, at det trods ihærdige bestræbelser ikke er lykkedes at nedbringe det samlede støtteniveau i EU.

Problemet ville være af mindre betydning, hvis de udbetalte kompensationer i forbindelse med omlægningen af EU's politik ikke påvirkede produktionen, som det forudsættes i Uruguay-rundens landbrugsaftale. Det er imidlertid en udbredt opfattelse, at midlerne i den blå boks ikke er produktionsneutrale, og at EU's areal- og dyrepræmier derfor påvirker konkurrenceforholdet mellem landbruget i tredjelande og EU's landbrug.

Der er i WTO et stærkt pres for at få aftrappet kompensationerne i den blå boks fx ved at sammenlægge den blå og den gule boks. Som det fremgår af tallene i tabel 4 kunne en sådan løsning betyde, at der ikke blev plads til de direkte kompensationer inden for rammerne i den gule boks, hvilket kunne gøre det vanskeligt for EU at fortsætte den nuværende linie i EU's landbrugspolitik, som siden McSharry reformen i 1993 netop har bygget på, at landmændene skulle kompenseres for nedskæringer i prisstøtten.

6. Konkluderende bemærkninger

De internationale handelsforhandlinger i WTO har til formål at fremme en progressiv og markant reduktion i toldsatter samt at fjerne diskriminatoriske indgreb overfor den internationale handel. Analyserne viser, at Uruguay-rundens landbrugsaftale kun i begrænset omfang har bidraget til fremme af dette mål. Det skyldes først og fremmest at reduktionen af de bundne toldsatter har påvirket grænsebeskyttelsen mindre end forventet, samt at introduktionen af toldkvoter som middel til åbning af markederne for import af landbrugsvarer har vist sig at være en ineffektiv og administrativt belastende løsning. Det vil derfor være relevant i de videre forhandlinger i WTO at stille mod en hurtig afvikling af importkvoterne og koncentrere indsatsen om at få sænket grænsebeskyttelsen.

For EU's vedkommende har Uruguay-rundens landbrugsaftale i første række medført

omlægning af landbrugspolitikken fra prisstøtte til direkte støtte, hvorimod det samlede støtteniveau ikke er påvirket væsentligt. Kravet til reduktion af landbrugsstøtten må imidlertid forudset skærpet i den nye handelsrunde, bl.a. fordi areal- og dyrepræmierne i den blå boks ikke er neutrale overfor produktionen og derfor må forventes aftrappet på et tidspunkt. En sådan ændring ville udfordre den hidtidige linie i EU's landbrugspolitik, som bygger på kompensation for nedskæringer i prisstøtten.

Noter

- 1 Aftalen blev vedtaget i Uruguay i 1994 med virkning for WTO's medlemslande fra 1995.
- 2 Norge fordeler en del af sine importkvoter gennem auktion, i hvilke tilfælde kvoterenten tilgår den norske statskasse.
- 3 For tomater klassificeret under HSNo. 070200.00 noteres der årligt 50-60 forskellige toldsatter afhængig af høsttidspunkt og tilbudspris (Walter-Jørgensen & Jensen, 2001, s. 49).
- 4 Produktivitetsbestemte prisfald på verdensmarkedet indgår i OECD's mål, men ikke i opgørelsen af AMS-målet.
- 5 Omlægningen fra variable importafgifter til faste toldsatter i forbindelse med Uruguay-rundens aftale skulle principielt gøre prisstøtten uafhængig af udsving i verdensmarkedsprisen. Nedgangen i prisstøtten i 1996-97 må derfor forklares ved, at den interne pris i EU ikke er bestemt af importreguleringen, men derimod af eksportstøtten (for nærmere omtale se Walter-Jørgensen og Jensen, 2001, s. 55). Den nævnte virkning er yderligere understøttet af, at EU i en kortere periode indførte afgift på eksport af korn.

Litteratur og referencer

- Frandsen, Søren E., Hans G. Jensen, Wusheng Yu and Aage Walter-Jørgensen (2001), »Modelling the EU Sugar Policy – A study of policy reform scenarios«, SJFI-Working Paper no. 13/2001. Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut.
- OECD (2001), *Producer and Consumer Support Estimates*, OECD Database, 1986-2000, Paris.
- Walter-Jørgensen, Aage & Trine V. Jensen (2001), »The CAP and the international trade negotiations«, Rapport nr. 123, Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut.
- Walter-Jørgensen, Aage, Hans Grinsted Jensen & Søren Elkjær Frandsen (2001), »Reform af EU's sukkerpolitik – Konsekvenser for EU og udviklingslandene«, Rapport nr. 126, Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut.
- WTO (2000a), *Legal text: the WTO agreements*. (www.wto.org/english/docs_e/legal_e/final_e.htm). (January 2002).
- WTO (2000b), *Domestic Support*. Background Paper by the Secretariat, G/AG/NG/S/1, 13 April 2000.
- WTO (2000c), *Members' Usage of Domestic Support Categories*, Export Subsidies and Export Credits – Background Paper by the Secretariat, G/AG/NG/S/12, 15 June 2000.
- WTO (2000d), *Changes in Tariff Quota Administration and Fill Rates*, Background Paper by the Secretariat, G/AG/NG/S/20, 8. November 2000.
- WTO (2001), *Market Access: Unfinished Business*, Secretariat Study, 27 April 2001. (www.wto.org/english/res_e/booksp_e.pdf). (January 2002).